

به نام خدا

نمونه سوالات فیزیک دوره دوم متوسطه، سال یازدهم ریاضی - فیزیک، فصل دوم (جریان الکتریکی)

۱- جریان ثابتی به شدت ۴ آمپر به مدت ۸ ثانیه از یک مقطع رسانا عبور کرده است. در این مدت چه تعداد بار الکتریکی از هر مقطع رسانا عبور کرده است؟ ($e = 1/6 \times 10^{-19} C$)

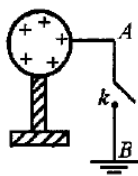
پاسخ: $n = 2 \times 10^{20}$

۲- ولتاژ باتری یک ساعت دیواری ۳V است و وقتی ساعت روشن است، این باتری باعث عبور جریان ۲mA / در آن می شود. اگر این ماشین حساب نیم ساعت روشن باشد (الف) در این مدت چه مقدار بار از مدار می گذرد؟ (ب) باتری چقدر انرژی به مدار ماشین حساب می دهد؟

پاسخ: $U = 1/0.8 J, \Delta q = 0.36 C$

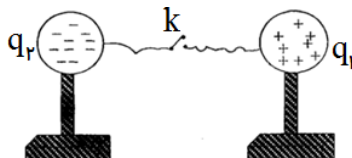
۳- از یک باتری اتومبیل به مدت نیم ساعت جریان ۸ آمپر گرفته شده است. (مطلوب است: الف) بارشارش شده در این مدت بر حسب کولن و (آمپر ساعت ب) تعداد الکترونهایی که در این مدت از هر مقطع مدار گذشته است ($e = 1/6 \times 10^{-19} C$)

پاسخ: $n = 9 \times 10^{22}, q = 4 Ah, q = 1440 C$

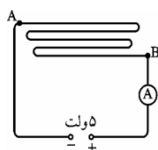

۴- بار الکتریکی کره ی رسانا در شکل مقابل، $5C$ / است. با بستن کلید در مدت $2S$ / بار کره تخلیه می شود. شدت جریان متوسط در سیم AB را محاسبه کنید و جهت آن را مشخص کنید.

پاسخ: $\bar{I} = 25 A$ جهت قراردادی جریان الکتریکی جهت از A به B

۵- دو کره رسانای فلزی کاملاً مشابه، اولی دارای $q_1 = 8 \mu C$ و دومی دارای بار $q_2 = -10 \mu C$ ، بر روی پایه های عایقی قرار دارند. این دو کره را با بستن کلید توسط سیم فلزی با مقاومت R به یکدیگر وصل می کنیم $0.1 S$ / طول می کشد تا دو کره هم پتانسیل شوند. جریان متوسطی که در این مدت از سیم می گذرد، چه قدر است؟ پاسخ: $\bar{I} = 9 \times 10^{-3} A$

۶- دو سر سیمی از آلیاژ نیکروم به طول $20.0 cm$ و با سطح مقطع $1 mm^2$ را مطابق شکل به ولتاژ ۵ ولت وصل کرده ایم. آمپرسنج $2/5 A$ را نشان می دهد مقاومت ویژه سیم را حساب کنید.

پاسخ: $\rho = 10^{-6} \Omega.m$

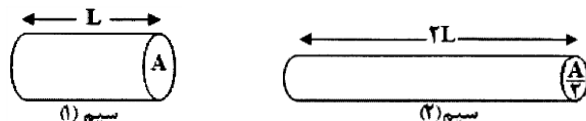
۷- سیم کابلی را از وسط نصف و روی هم قرار می دهیم مقاومت الکتریکی سیم چند برابر می گردد

پاسخ: $R_p = \frac{1}{4} R_1$

۸- دو سیم رسانا از جنس نقره و دیگری آلیاژ کروم و نیکل در دمای ثابت با سطح مقطع یکسان وجود دارند. اگر در دمای ثابت، مقاومت دو سیم با هم برابر باشد، کدامیک، طول بیشتری دارد؟ چرا؟ آلیاژ کروم و نیکل $\rho = 10.0 \times 10^{-8} \Omega.m$ نقره $\rho = 1/58 \times 10^{-8} \Omega.m$

پاسخ: نقره که مقاومت ویژه کمتری دارد طول بیشتری دارد

۹- در شکل زیر، دو سیم مسی استوانه ای را نشان می دهد. سطح مقطع سیم (۲) نصف سیم (۱) و طول آن دو برابر سیم (۱) است. نسبت مقاومت

سیم (۲) به مقاومت سیم (۱) چقدر است؟

پاسخ: $\frac{R_2}{R_1} = 4$

۱۰- طول و قطر سیم مسی A به ترتیب دو برابر طول و قطر سیم مسی B است. مقاومت سیم A چند برابر مقاومت سیم B است؟

پاسخ: $R_A = \frac{1}{4} R_B$

۱۱- اگر سیم مسی را از دو طرف بکشیم به طوری که شعاع سطح مقطع سیم مسی نصف شود، مقاومت الکتریکی سیم چند برابر می گردد

پاسخ: $\frac{R_2}{R_1} = 16$

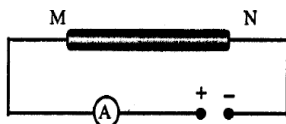
۱۲- طول سیم A دو برابر طول سیم B و قطر مقطع آن نصف قطر مقطع سیم B است. اگر دو سیم هم جنس باشند، نسبت مقاومت سیم B به A

کدام است؟

پاسخ: $R_B = \frac{1}{8} R_A$

۱۳- اطلاعات مربوط به دورسناهای A و B با طول یکسان (در یک دمای معین) در جدول زیر داده شده است. الف) مقاومت دورسانا را با یکدیگر مقایسه کنید. ب) اگر در مدار شکل زیر یک بار رسانای A و بار دیگر رسانای B را بین دو نقطه M و N قرار دهیم، با ذکر دلیل مشخص کنید مقدار جریانی که آمپرسنج نشان

رسانا	مقاومت ویژه $\rho (\Omega m)$	مساحت مقطع $A (m^2)$
A	5×10^{-8}	2×10^{-4}
B	8×10^{-8}	4×10^{-4}

می دهد در کدام حالت بیشتر است؟

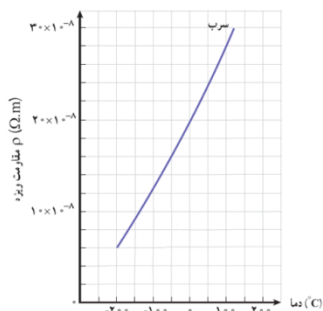
پاسخ: $I_B > I_A$ $R_A > R_B$

۱۴- دو رشته سیم A و B با مقاومت‌های یکسانی مفروضند. اگر طول سیم A نصف طول سیم B باشد و دو سیم هم جنس باشند، نسبت قطر سیم B به قطر سیم A چقدر است؟

پاسخ: $D_B = \sqrt{2} D_A$

۱۵- در شکل زیر تغییر مقاومت ویژه فلز سرب بر حسب تغییر دما رسم شده است. ضریب دمایی مقاومت ویژه سرب را به طور تقریبی محاسبه کنید.

پاسخ: $\alpha \approx 1/2 \times 10^{-2} K^{-1}$

۱۶- تغییر مقاومت یک سیم فلزی ۱ اهمی با ضریب دمایی $0.007 K^{-1}$ در اثر $200^\circ C$ افزایش دما، چندانم است؟

پاسخ: $\Delta R = 14 \Omega$

۱۷- مقاومت سیمی از نیکروم در دمای $100^\circ C$ برابر $10/32 \Omega$ است. مقاومت این قطعه در دمای $200^\circ C$ چندانم است؟

(ضریب دمایی نیکروم $0.004 C^{-1}$)

پاسخ: $R_1 = 1 \Omega$

۱۸- لامپ یک چراغ قوه معمولی در $3A$ و $2/9V$ کاری کند. اگر مقاومت رشته تنگستنی این لامپ در دمای اتاق ($20^\circ C$) برابر $1/1 \Omega$ باشد، دمای این رشته وقتی که لامپ روشن است، چقدر می شود؟

$\alpha = 4/5 \times 10^{-3} K^{-1}$

پاسخ: $\theta_p = 175^\circ C$

۱۹- ضریب دمایی تنگستن $0.004 K^{-1}$ است. اهم سنج، مقاومت رشته سیم یک لامپ الکتریکی را در دمای $20^\circ C$ برابر 40Ω نشان می دهد

وقتی این لامپ را به ولتاژ $220V$ وصل می کنیم، از آن جریان $5A$ می گذرد. دمای رشته سیم لامپ را به دست آورید.

پاسخ: $\theta_p = 252^\circ C$

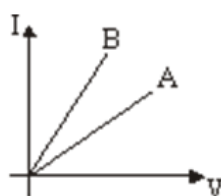
۲۰- مقاومت الکتریکی یک رسانا در اثر افزایش $50^\circ C$ به اندازه ۱٪ مقاومت اولیه اش افزایش یافته است. ضریب دمایی این رسانا کدام است؟

پاسخ: $\alpha = 2 \times 10^{-4} C^{-1}$

۲۱- نمودارهای ولتاژ بر حسب جریان و ولتاژ برای دو سیم A و B به صورت زیر است. در هر کدام مقاومت دو سیم را با هم

ب

الف

مقایسه کنید.

پاسخ:

الف) $R_B < R_A$

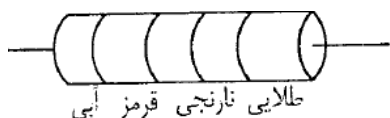
ب) $R_B > R_A$

۲۲- مقاومت الکتریکی یک سیم در دمای $593K$ برابر 22Ω است. اگر طول سیم $1/1 m$ و مساحت مقطع آن $3/4 \times 10^{-6} m^2$ باشد.

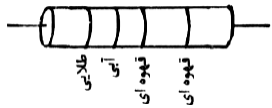
الف) مقاومت ویژه سیم را در این دما محاسبه کنید. ب) در چه دمایی مقاومت سیم برابر 44Ω می شود $\alpha \approx 2 \times 10^{-3} K^{-1}$

پاسخ: $\rho = 6/8 \times 10^{-5} \Omega m$, $\theta_p = 1093^\circ C$

۲۳- اگر رنگ آبی عدد ۶، رنگ قرمز عدد ۲ و رنگ نارنجی عدد ۳ را نشان می دهد، اندازه ی مقاومت زیر چندانم است؟

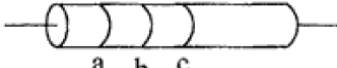
پاسخ: $R = 62 \times 10^3 \Omega \pm 1\%$

۲۴- در شکل زیر با استفاده از کدرنگی داده شده مقدار مقاومت را تعیین کنید. (آبی $\equiv 6$ ، قهوه ای $\equiv 1$)

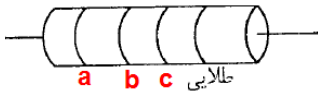
پاسخ: $R' = 11 \times 10^6 \Omega \pm 0.5 \times 11 \times 10^6 \Omega$

۲۵- رنگ نوارهای a و b و c را به گونه ای قرار دهید که مقاومت کربنی شکل زیر، برابر 6200Ω باشد (آبی $\equiv 6$ ، قرمز $\equiv 2$)

پاسخ: قرمز (b و c) و آبی (a)

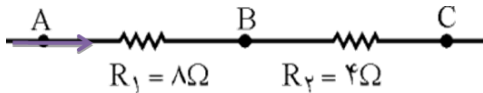
۲۶- شکل زیر یک مقاومت کربنی را نشان می دهد. اگر مقدار این مقاومت کربنی 5600Ω باشد با توجه به جدول، رنگ حلقه های a، b، c و ا مشخص کنید.

رنگ حلقه	قهوه ای	قرمز	نارنجی	زرد	سبز	آبی
عدد	۱	۲	۳	۴	۵	۶

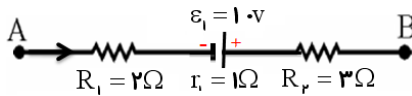
پاسخ: (سبز $\equiv a$ ، آبی $\equiv b$ ، قرمز $\equiv c$)

۲۷- شکل روبه رو، قسمتی از یک مدار را نشان می دهد. اگر پتانسیل الکتریکی نقطه A برابر $4V$ و شدت جریان برابر $2A$ باشد، پتانسیل الکتریکی نقطه های B و C را به دست آورید. از مقایسه آنها چه نتیجه ای می گیرید؟

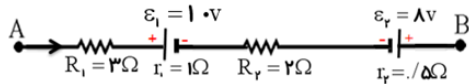
پاسخ: $V_C = 0V$ $V_B = 8V$

۲۸- مدار زیر قسمتی از یک مدار الکتریکی می باشد. اگر پتانسیل نقطه A، $4V$ و شدت جریان $3A$ آمپر باشد، مقدار پتانسیل B چند ولت است؟

پاسخ: $V_B = -4V$

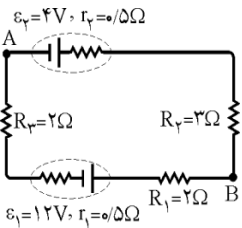
۲۹- مدار زیر قسمتی از یک مدار الکتریکی می باشد. اگر شدت جریان در مدار $4A$ آمپر باشد، اختلاف پتانسیل میان نقاط A و B چند ولت است؟

پاسخ: $V_B - V_A = -28V$

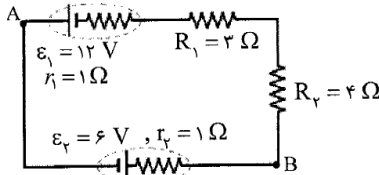
۳۰- در شکل زیر الف) شدت جریان در مدار،

ب) اختلاف پتانسیل بین دو نقطه A و B را به دست آورید

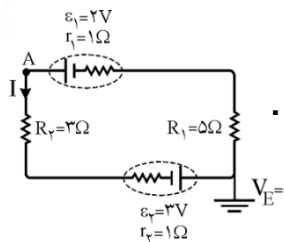
پاسخ: $V_A - V_B = -7/5V$ $I = 1A$

۳۱- در مدار شکل مقابل الف) جریان مدار را حساب کنید. ب) اگر $V_A = 5V$ باشد، پتانسیل نقطه B را به دست آورید.

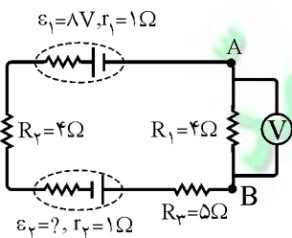
پاسخ: $V_B = 9V$ $I = 2A$

۳۲- در شکل زیر، ولتاژ نقطه A را به دست آورید.

پاسخ: $V_A = -1V$

۳۳- در شکل زیر، نیروی محرکه ϵ_2 را به دست آورید. ولت سنج V مقدار $4V$ ولت را نشان می دهد

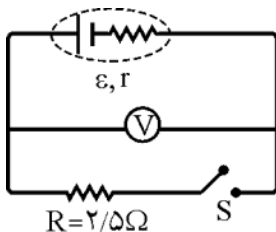
پاسخ: $\epsilon_2 = 7V$

۳۴- یک لامپ با مشخصات $200W$ و $220V$ را به اختلاف پتانسیل $110V$ وصل کرده ایم. توان مصرفی لامپ را محاسبه کنید.

پاسخ: $P' = 50W$

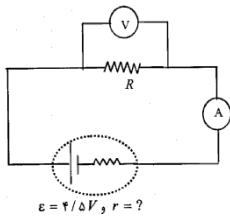
۳۵- در مدار شکل زیر، وقتی کلید S باز (قطع) است، ولت سنج $5V$ و هنگامی که کلید S بسته می شود، ولت سنج $1/25V$ را نشان می دهد نیروی

محرکه و مقاومت درونی مولد را حساب کنید.

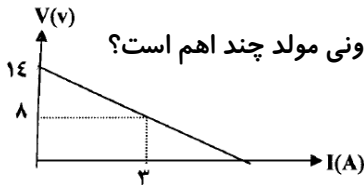
پاسخ: $r = 0.5 \Omega$ $\epsilon = 1/5V$

۳۶- در مدار شکل زیر، ولت سنج ۷ و آمپرسنج A/۵ را نشان می دهد، مقاومت R و مقاومت درونی مولد را محاسبه کنید.

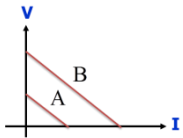
پاسخ: $r = 1\Omega$ $R = 8\Omega$

۳۷- نمودار تغییرات ولتاژ دوسر مولد بر حسب جریان عبوری از آن رابه صورت زیر است. مقاومت درونی مولد چند اهم است؟

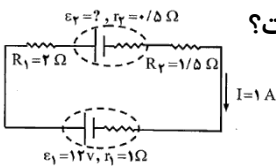
پاسخ: $r = 2\Omega$

۳۸- نمودار تغییرات ولتاژ دوسر مولدهای A و B بر حسب شدت جریان، مطابق شکل زیر است. نیروی محرکه و مقاومت درونی دومولد را باهم مقایسه کنید (دو خط A و B موازی هستند)

پاسخ: $I_A = I_B$ $\epsilon_A < \epsilon_B$

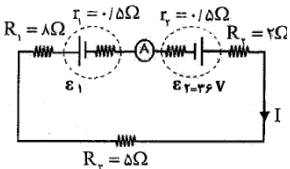
۳۹- در مدار شکل مقابل، شدت جریان در جهت نشان داده شده ۱ آمپر است (الف) نیروی محرکه ϵ_2 چه قدر است؟

(ب) انرژی مصرف شده در R_1 را در مدت ۱۵ ثانیه حساب کنید.

پاسخ: $U = 30J$, $\epsilon_2 = 7V$

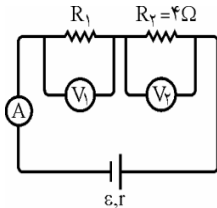
۴۰- در مدار روبه رو عددی که آمپرسنج نشان می دهد ۲A است (الف) نیروی محرکه ϵ_1 چندولت است؟

(ب) توان مصرفی مقاومت R_1 چند برابر توان مصرفی R_2 است؟

پاسخ: $p_1 = 4p_2$ $\epsilon_1 = 4V$

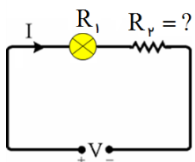
۴۱- در مدار شکل زیر، ولت سنج V_1 ، ۳ ولت و آمپرسنج A/۵، آمپر را نشان می دهد.

(الف) مقاومت رسانای R_1 چند اهم است؟ (ب) ولت سنج V_2 چند ولت را نشان می دهد؟

پاسخ: $V_2 = 2V$ $R_1 = 6\Omega$

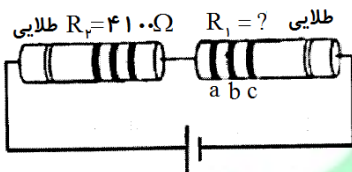
۴۲- می خواهیم یک لامپ ۲۰W و ۶۰V با استفاده از برق شهر ۲۲۰V روشن کنیم. برای اینکه لامپ آسیب نبیند

چه مقاومتی را با این لامپ به طور متوالی ببندیم.

پاسخ: $R_1 = 48\Omega$

۴۳- باتوجه به شکل، اگر مقاومت معادل مدار 5600Ω باشد.

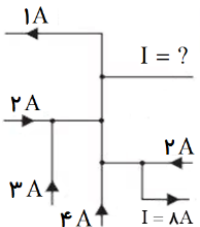
قرمز: ۲ قهوه ای: ۱ سبز: ۵

(الف) مقاومت R_1 چند اهم است؟

(ب) با استفاده از کد رنگهای داده شده، رنگ نوارها را تعیین کنید.

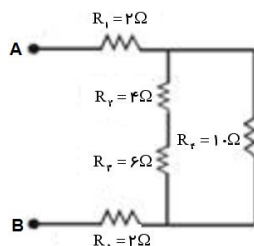
پاسخ: $R_1 = 150\Omega$ (قهوه ای: a, سبز: b, قرمز: c)

۴۴- شکل روبه رو بخشی از یک مدار را نشان می دهد. بزرگی و جهت جریان آدر سیم بالا سمت راست چیست؟

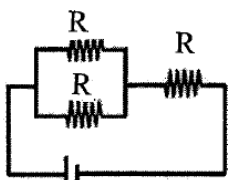
پاسخ: $I = 2A$

۴۵- در مدار شکل زیر مقاومت معادل بین A و B را بیابید.

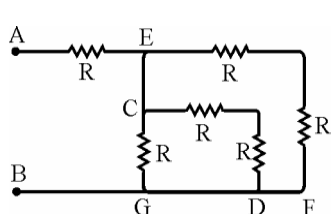
پاسخ: (الف) $R_T = 9\Omega$ (ب) $R_T = 12\Omega$

۴۶- سه مقاومت مشابه مانند شکل به هم بسته شده اند. اگر مقاومت معادل $9/4\Omega$ باشد. هر مقاومت چند اهم است؟

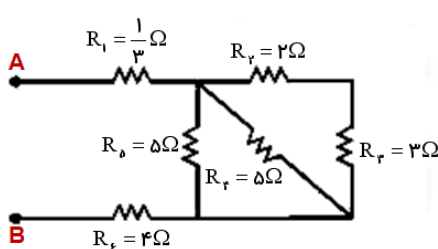

پاسخ: $R = 3\Omega$

۴۷- در شکل زیر، مقاومت معادل بین دو نقطه A و B را حساب کنید.

(ب)

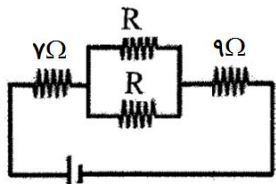

(الف)

پاسخ: الف) $R_T = 6\Omega$

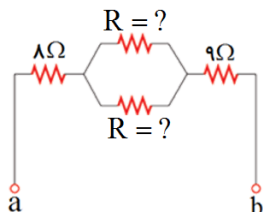
ب) $R_T = \frac{3}{2}R$

۴۸- دو مقاومت مشابه مانند شکل به هم بسته شده اند. اگر مقاومت معادل 20Ω باشد. هر مقاومت چند اهم است؟

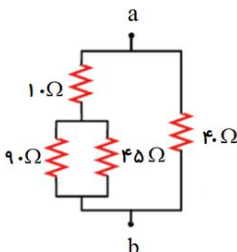
پاسخ: $R = 8\Omega$

۴۹- در مدار شکل زیر مقاومت معادل بین a و b برابر 27Ω می باشد مقاومت های مجهول را پیدا کنید. (دو مقاومت مشابه اند)

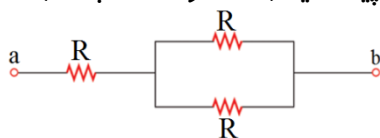
پاسخ: $R_1 = R_2 = 20\Omega$

۵۰- در مدارهای شکل زیر مقاومت معادل بین a و b را بیابید.

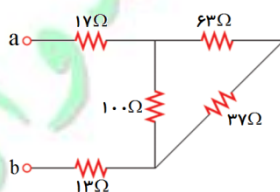
پاسخ: $R_T = 20\Omega$

۵۱- در مدار شکل زیر مقاومت معادل بین a و b برابر 150Ω می باشد مقاومت های مجهول را پیدا کنید. (سه مقاومت مشابه اند)

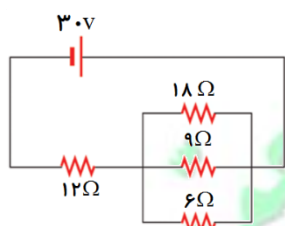
پاسخ: $R_1 = R_2 = R_3 = 100\Omega$

۵۲- در مدارهای شکل زیر مقاومت معادل بین a و b را بیابید.

پاسخ: $R'_T = 8\Omega$

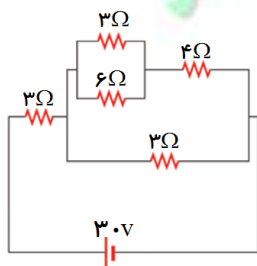
۵۳- الف) مقاومت معادل را در مدار شکل زیر به دست آورید.

ب) جریانی که از مقاومت ۱۲ اهمی می گذرد، چقدر است؟

پاسخ: $I = 2A$ $R_T = 15\Omega$

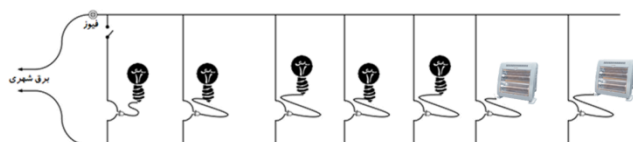
۵۴- الف) مقاومت معادل را در مدار شکل زیر به دست آورید.

ب) جریانی که از مقاومت ۶ اهمی می گذرد، چقدر است؟

پاسخ: $I_1 = \frac{2}{3}A$ $R_T = 5\Omega$

۵۵- پنج لامپ $60W$ و دو بخاری $1200W$ به پریزهای یک مدارسیم کشی خانگی $120V$ که حداکثر می تواند جریان $20A$ را تحمل کند وصل شده اند آیا این ترکیب مصرف کننده ها باعث پریدن فیوز می شود یا خیر؟

پاسخ: بله

